

liko bolje. Deček bode z vsem preskrbljen brez lastnih svojih stroškov. Več se izvé pri vredništvu „Novic“.

— (Pobirki iz časnikov.) „Tagblatt“ v 35. listu o novi postavi zemljiškega davka zopet toliko hudobije po svetu bruha, da se nam potrebno zdi, bralce naše opozoriti na današnji dopis z Dunaja.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja 17: sveč — Današnja „Wien Zeit.“ razglaša cesarjevo pismo, v katerem se z veliko pohvalo pl. dr. Stremajer odvezuje voditeljstva naučnega in bogočastnega ministerstva, ces. namestnik dunajski baron Conrad za ministra nauka in bogočastja, vitez Kriegsau pa za finančnega ministra imenuje. Dosedanji voditelj finančnega ministerstva Chertek je odvezen tega vodstva z dostavkom, da dobi red železne krone druge vrste, po katerim postane baron. — Tako grof Taaffe dosledno vzdržuje koalicijsko ministerstvo.

— V budgetnem odboru 11. dne t. m. je bila jako burna seja. Zarad kranjskega gimnazija vpraša dr. Vošnjak, ali res ostane pri odpravi tega gimnazija in ali ni vladi volja, ga še dalje ohraniti? Stremajer se izgovarja, da je gimnazij bil premalo obiskan in da je napravil v Ljubljani še eno slovensko paralelko. Dr. Vošnjak dokazuje, da so tudi še drugi slabo obiskani gimnaziji, a da jih vlada ne odpravi, ker so v nemških krajih, Slovencem pa jemlje njihove učne zavode. V vseh dejanjih ministra Stremajra, pravi, se kaže neprijaznost do avstrijskih Slovanov in zatiranje slovanske narodnosti. Ko bi ministru bilo res na tem ležeče ta učni zavod, ki je za celo Gorenjsko neobhodno potreben, še naprej vzdržati, bil bi v dogovor stopil z deželnim odborom še pred odpravo gimnazija in morda bil bi potem deželni zbor se odločil za kak donesek, samo da ohrani gimnazij kranjski deželi. Stremajer tega tačas ni storil in ravno s tem spet pokazal svojo zlovoljo proti Slovencem. Tako bi ne smel ravnati minister, ki se zove c. kr. avstrijski. Stremajer se brani. Dr. Vošnjak replicira in si pridržuje ob konci debate nasvet staviti o ohranitvi kranjskega gimnazija in o vpeljavi slovenskega kot učnega jezika na srednjih šolah. Potem se je še hujši boj začel zarad srednjih šol na Českem in Moravskem. Poročevalec Jireček dokazuje s številkami, da je skoraj za polovico manj českih srednjih šol mimo nemških, in nasvetuje, da naj učni minister še letos postavi v proračun svoto za česke srednje šole. V debato so segali skoraj vsi nemški poslanci, potem česki in od Poljakov Smarževski. Tudi Hohenwart je grajal Stremajra, da, kar se je pod Hohenwartovim ministerstvom v smislu pravičnosti zgodile, je Stremajer spet podrl. Po dolgi debati se je sklep odložil do prihodnje seje, v kateri bode tudi dr. Vošnjak v imenu Slovencev svoje predloge stavil in utemeljil.

V budgetnem odseku je bila 17. dne t. m. sprejeta sledeča resolucija dr. Vošnjaka: Vlada se pozivlje, naj učiteljski pripravnišči v Ljubljani in Mariboru, ker sta namenjeni za slovenske ljudske šole, uredi potem njiju namenu tudi gledé jezika, tako, da se uvede slovenski jezik kot učni jezik.

— Resolucija, katero je v budgetnem odseku slovenski poslanec dr. Vošnjak predlagal, glasovanje o kateri se je pa, kakor smo včeraj poročali, odložilo, glasi se v vsej svoji slovenski pohlevnosti tako-le:

„Vlada se pozivlje, naj na srednjih šolah, vzdržanih od države na Kranjskem, spodnjem Štajarskem,

Koroškem in v Primorskih deželah za učence slovenske narodnosti uvede slovenski jezik kot učni jezik, a pri tem naj se daje priložnost naučiti se temeljito nemškega jezika, četereba s predavanjem nekaterih učnih predmetov v tem jeziku v višjih razredih.“

— Zbornica poslancev je 13. dne t. m. postavila o zemljiškem davku s 186 glasovi proti 79 sprejela. — Pri glasovanju o različnih točkah te postave se je zopet pokazala „solidarnost“ mešanega ministerstva; dva sta glasovala z desnico, večina z levico.

— Obravnavala se je potem postava o ponarejevanju vina, katera je bila po obširni razpravi sprejeta. Postava določuje ostre kazni za tiste, ki bi ponarejeno vino prodajali ali točili za pravo vino. Če kdo tako pijačo napravlja in prodaja, jo sme prodajati ali točiti le pod imenom ponarejenega vina, da bo vsakdo vedel, kaj je kupil in kaj da pije. Za vinorejce bo postava jako koristna, ker vinski barantači ljudstva več ne bodo mogli slepariti z ponarejeno pijačo. Prihodnja seja bo v sredo 18 t. m.

— Odsek, ki razpravlja postavu zoper odrtijo, je sprejel §. 1. te postave, po katerem se od 100 gold. ne sme več kot 10 gold. obresti jemati.

— Delegaciji ste 14. dne t. m. dovršili svoje delo. Po njunih sklepih znašajo skupne redne in izredne potrebščine (za Avstrijo in Ogersko) 99 milijonov in 731 832 gold., za katere ima Ogerska svoj delež z 31 milijoni in 315.795 gold. 25 kr. donesti.

Ogersko. Iz Budapešta. — Proračun za letošnje leto kaže 27 milijonov in 422.791 gold. primanj-kave.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 18. februarija.

Minister poljedelstva je odgovoril na interpelacijo kneza Windischgrätza, zavračal na podlagi poročila rudniške direkcije v Idriji trditve v interpelaciji, vendar je obljubil, da se bodo delavske plače še letos stalno uravnale. — Taaffe je odgovoril na interpelacijo zaradi spomenice čeških skofov. On je obljubil, da se bodo postave za ljudske šole predelale.

Petrograd 18. februarija.

En del cesarske zimske palače je zletel v zrak, z dinamitom raznešen. Od cesarske rodovine ni nobeden poškodovan.

Listnica vredništva. Gosp. A. P. v V: Prejeli in bi radi natisnili, al po želji merodajni ad acta položili.

Žitna cena

v Ljubljani 11. februarija 1880.

Hektoliter: pšenice domače 10 gold. 8 kr. — banaška 12 gold. 3 kr. — turšice 6 gold. 60 kr. — soršice 7 gold. 99 kr. — rži 6 gold. 39 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 20 kr. — ovs 3 gold. 13 kr. — Krompir 3 gold. 5 kr. 100 kilogramov.